

Rozwój samodzielności dzieci

Okres przedszkolny to ważny czas w życiu dziecka. Z zapałem i ciekawością poznaje świat, stawia wiele pytań i za wszelką cenę chce być samodzielne. Aby efektywnie wspierać dziecko w rozwoju samodzielności, opiekun powinien być wrażliwy i uważny.

Do zachowań rodzica/wychowawcy, które wspierają dziecko w znalezieniu rozwiązania problemu zaliczamy:

- kierowanie uwagi na przedmioty,
- ustalenie kolejności działań,
- dzielenie zadania na mniejsze elementy,
- pokazywanie, demonstrowanie,
- przypominanie kolejnych działań,
- kontrola emocji (już prawie kończysz, tyle już zrobiłeś),
- ocenianie powodzenia (brawo, jak ładnie to zrobiłeś),
- podtrzymywanie kierunku na cel (jeszcze tylko to i koniec).

Efektem takich działań dorosłego powinno być przekonanie dziecka, że zrobiło coś samodzielnie, przy jednoczesnym przekonaniu, że w razie potrzeby zawsze może zwrócić się o pomoc. Dziecko ma wtedy poczucie samodzielności, duma z efektów pracy jest bardzo ważnym elementem rozwoju dziecka, kształtuje poczucie sprawstwa, myślenie przyczynowo-skutkowe, wpływa na poczucie własnej wartości i motywuje do pracy.

Jak pomóc dziecku w rozwoju samodzielności:

1. Stwarzaj dziecku okazje do rozwijania samodzielności i nabywania nowych kompetencji. Motywuj do wykonywania codziennych czynności samoobsługowych.
2. Stymuluj zachęcaj, ale nie zmuszaj. Dziecko chętnie uczy się nowych rzeczy np.: poprzez obserwację, naśladowanie lub zabawę.
3. Nie wyręczaj dziecka. Okazuj szacunek dla dziecięcych zmaganiań.
4. Pozwól dokonywać wyboru.
5. Nie krytykuj, nie oceniaj.
6. Pozwól dziecku popełniać błędy.
7. Daj dziecku czas na znalezienie rozwiązania sytuacji problemowej. Bądź cierpliwy (dziecko potrzebuje wielu prób), toleruj przejściowy bałagan.
8. Bądź otwarty na propozycje i pomysły dziecka.

9. Nie nadużywaj słowa „nie”. Jak najczęściej mów „tak”. Doceniaj wysiłki dziecka. Chwal każdy przejaw jego samodzielności.

Przedszkole jest idealną przestrzenią, gdzie dziecko mimochodem, systematycznie uczy się samodzielności. W maluszkach samodzielnie zje obiadek (nie dramatyzujemy, że koszulka ma plamy po buraczkach), w starszakach korzysta z nożyczek (choć kartka nie będzie idealnie przycięta). Ważne, że stara się to robić samodzielnie. Dajmy naszym dzieciom swobodną przestrzeń do radosnego pokonywania pierwszych problemów i nigdy nie porównujmy ich do innego dziecka. Każde dziecko uczy się w swoim własnym tempie.

SAMODZIELNE DZIECKO = DUMNY RODZIC

SAMODZIELNE DZIECKO = SZCZĘŚLIWY NAUCZYCIEL

**SAMODZIELNE DZIECKO = WYSOKIE POCZUCIE WŁASNEJ
WARTOŚCI**

Samodzielny przedszkolak

Jak wspierać samodzielność dziecka

- **SŁUCHAĆ**, jeśli dziecko mówi „ja sam”, to **dać mu szansę** spróbować
- **Stopniować trudności**, dążyć do tego, aby dziecko osiągnęło sukces
- **NIE WYRĘCZAĆ**, jeśli dziecko jest w stanie wykonać daną czynność samodzielnie
- **Wspierać i motywować** dziecko: „dasz radę”, „na pewno sobie poradzisz”, „uda Ci się”

PAMIĘTAJMY

Dzieci, które są **samodzielne** lepiej radzą sobie w nowych sytuacjach, są **pewniejsze siebie** i mają **wyższe poczucie własnej wartości**